"TASDIQLAYMAN"
Guliston davlat pedagogika instituti
rektori _____J.Karshibayev
"___" _____ 2024 - yil

23.00.03 – "SIYOSIY MADANIYAT VA MAFKURA" IXTISOSLIGI UCHUN TAYANCH DOKTORANTURAGA KIRISH IMTIHONI SAVOLLARI

1. Siyosiy ong va axborot.
2. Siyosat va hokimiyat sohasida siyosiy ongning o'rni.
3. Siyosiy ongning ratsionalistik va axloqiy talqini.
4. Hokimiyat munosabatlaridagi siyosiy ongning roli.
5. Siyosiy ongning asosiy vazifalari.
6. Siyosiy ongning kommunikativ funksiyasi.
7. Siyosiy sohada axborot-kommunikatsiya jarayonlarining o'rni.
8. Siyosiy psixologiya sohasi. Siyosiy tizim va jarayonlarning psixologik tarkibiy qismlari.
9. Siyosiy jarayonning sub'ektiv jihatlarini tahlil qilish uchun ishlatiladigan usullar.
10. "Siyosiy ong" tushsunchasi.
11. Siyosiy ongning turlari, daraja va shakllari.
12. Siyosiy ongi shakllantiruvchi asosiy omillar.
13. Siyosiy ongning funksiyalari.
14. Shaxsiy va ommaviy siyosiy ong.
15. Zamonaviy o'zbek mentalitetini tahlil qilishda siyosiy g'oyalar, qadriyatlar, munosabatlar dinamikasi.
16. Oddiy fuqarolarning hokimiyatga munosabati.
17. Ishonch, hush yoqish, yaqinlik hokimiyatga bo'lgan munosabatning eng muhim parametrlari.
18. Fuqarolarning ongida hokimiyat tasavvurlari.
19. Jamiyatning umumiy va siyosiy madaniyati.
20. "Siyosiy madaniyat" tushunchasi tarixi va etimologiyasi.
21. Gerderning "siyosiy madaniyat" tushunchasini shakllantirishdagi o'rni.
22. Xorijiy tadqiqotchilarning asarlarida "siyosiy madaniyat" toifasini asoslash va rivojlantirish.
23. Siyosiy madaniyatning ta'rifiga turli yondashuvlar.
24. Siyosiy fanlar tizimida siyosiy madaniyatning o'rni.
25. Siyosiy madaniyat va ijtimoiy taraqqiyotning tabiati.
26. Siyosiy madaniyat va inson huquqlari.
27. Siyosiy madaniyatning tuzilishi: uning bilim, axloqiy, mulohazali va xulq-atvori.
28. Siyosiy madaniyat qadriyatlar tizimi sifatida.

29. Siyosiy madaniyat va siyosiy tajriba.
30. Siyosiy madaniyat va jamiyatning siyosiy tizimi.
31. Siyosiy madaniyatning siyosiy institutlarning faoliyatiga ta'siri.
32. Siyosiy madaniyat va siyosiy ijtimoiylashuv.
33. Siyosiy madaniyat va din.
34. Siyosiy madaniyat va an'analar. Siyosiy madaniyat va milliy belgilar.
35. Siyosiy madaniyatlar tipologiyasi, tasniflash va qiyosiy tahlil qilish tamoyillari.
36. Siyosiy madaniyat tipologiyasining asosiy usullari.
37. Dominant va muxolifat siyosiy madaniyat.
38. Umumiy va mintaqaviy siyosiy subkulturalar.
39. Jamiyatning siyosiy madaniyati, sinf, ijtimoiy guruh, lider, oddiy fuqaro (ma'lum bir ijtimoiy guruhga tegishli bo'lishiga qarab).
40. An'anaviy, siyosiy madaniyat ijtimoiy-sinf tipologiyasi.
41. Demokratik, avtoritar va totalitar siyosiy madaniyat, ularning xususiyatlari.
42. Siyosiy tahlil uchun siyosiy madaniyatni tasniflash va tipologiyasining ahamiyati.
43. Sharqning ko'p millatli davlatlari sharoitida milliy-etnik omil va ongning ustuvor roli.
44. Sharqda mintaqaviy siyosiy madaniyati.
45. Sharqiy jamiyatlarda siyosiy madaniyat va siyosiy rahbarlik.
46. Sharqiy jamiyatlarning saylov siyosiy madaniyati.
47. Sharqda siyosiy madaniyat va siyosiy ishtirok.
48. Sharqning siyosiy madaniyati va tashqi siyosati.
49. G'arbiy va Sharqiy siyosiy madaniyat, G'arb va Sharq siyosiy va madaniy qadriyatlarini qiyosiy tahlili.
50. Mafkura va uning asosiy talqinlari.
51. Mafkuraning asosiy tarkibiy elementlari.
52. Mafkuraning asosiy vazifalari.
53. Davlatning kuchi va funksiyalarini qonuniylashtirishda mafkuraning roli.
54. Mafkura orqali jamiyatda barqaror konsensusni ta'minlash.
55. Davlat mafkurasi tushunchasi.
56. Turli siyosiy rejimlarda mafkura.
57. Jamiyatning siyosiy hayotida mafkuraning o'rni va roli.
58. Mafkura va ommaviy madaniyatning zamonaviy jamiyatda (Habermas) nisbati.
59. Mafkurani rivojlantirishning zamonaviy tendensiyalari.
60. Demokratik va o'tish davri davlatlarida mafkuralar.
61. Mafkura, ilmiy bilim va siyosiy mifologiyaning nisbati.
62. XIX-XXI asrlarning yetakchi mafkuralari.
63. Insonparvarlik va insonga qarshi mafkuralar o'rtasidagi zamonaviy nizolar.
64. Siyosiy mafkuraning (nazariy va konseptual, dastur va amalda) darajalari. Ommaviy ong va mafkuraning xususiyatlari.
65. Siyosiy madaniyat va mafkura.
66. Siyosiy qadriyatlar, ideallar, normalar, tamoyillar, munosabatlar va mafkuralar.
67. Inson, ijtimoiy guruh, jamiyat va davlat mafkurani yaratuvchilar va tashuvchilari sifatida.
68. Ijtimoiy ong mafkura vositasi sifatida.

69. Klassik liberalizmni mafkura sifatida shakllantirishning mafkuraviy, ijtimoiy-iqtisodiy va siyosiy shartlari.
70. Liberalizmning mafkuraviy asoslari.
71. Liberalizmning asosiy g'oyalari.
72. Individualizm va liberalizm.
73. Liberalizm va inson huquqlari.
74. Liberal huquqiy tushunchasi.
75. Qonun ustuvorligi liberal tushunchasi.
76. Liberalizmning iqtisodiy dasturi. Liberalizmning jahon siyosiy jarayoniga ta'siri.
77. Liberalizm va demokratiya.
78. Liberalizm evolyutsiyasini belgilovchi omillar.
79. Liberalizmning ichki qarama-qarshiliklari.
80. Zamonaviy neoliberalizmning xususiyatlari.
81. Konservatizm mafkura sifatida shakllanishi.
82. Konservatizmning asosiy g'oyalari va tamoyillari.
83. Konservatizmning ikki asosiy yo'nalishi.
84. Traditsonalizm konservatizmning asosi sifatida.
85. Konservatorlarning davlat va boshqa siyosiy muassasalarga bo'lgan munosabati.
86. Konservatizmning jahon siyosiy jarayoniga ta'siri.
87. Konservatizm va demokratiya.
88. Anarxizm tushunchasi (Uilyam Godvin, M.Stirner, P.Proudhon).
89. Rossiya anarxistlar nazariyalarining hissasi (M.Bakunin, P.Kropotkin).
90. Anarxistlarning siyosiy va ijtimoiy dasturi. Anarxizm va uning jahon siyosiy jarayoniga ta'siri.
91. Fashizmning mafkuraviy manbalari (irqiy tushunchalar A. De Gobineau, P.Lapua, Nietzsche Superman g'oyasi, O.Spengler, geosiyosiy maktab vakillari qarashlari, va boshqalar).
92. Fashizmning ijtimoiy-iqtisodiy, siyosiy va ijtimoiy-madaniy tarixi.
93. Fashizm turlari.
94. Milliy sotsializm fashizmning eng radikal shakli sifatida.
95. Fashizm mafkura va ijtimoiy-siyosiy tendensiya sifatida.
96. Neo-fashizmning xususiyatlari va uning zamonaviy dunyoda namoyon bo'lishi.
97. Demokratiya va uning tarixiy shakllari.
98. Demokratiya tushunchasi, uning mezonlari va tamoyillari.
99. Mafkuraviy plyuralizm va demokratiya.
100. Demokratiya rivojlanishining asosiy yo'nalishlari.
101. Fuqarolik jamiyati va demokratiya tushunchalari.
102. Globallashuv va demokratiya jarayonlari.
103. Demokratiya modellarida ijtimoiy va siyosiy munosabatlarni nomarkazlashtirish va insoniylashtirish muammosi.
104. Aloqa jarayonining mazmuni va vazifalari.
105. Ommaviy axborot vositalari ommaviy siyosiy aloqa tizimi.
106. Jamoat aloqa vositalari.
107. Jamoatchilik fikri va uning siyosiy hayotdagi o'rni.
108. Jamoatchilik fikrini shakllantirishda mafkuraviy omil.

109. Siyosiy manipulyatsiya va uning oqibatlari.
110. Jamoat ongini manipulyatsiya qilish texnologiyalari.
111. Mafkuraning safarbarlik funksiyasi va uning namoyon bo'lishi.
112. Mafkura dunyodagi o'zgarish zarurligini tushuntirish vositasi sifatida.
113. Odamlarning siyosiy uyushmalari va ularning mafkuraviy tuzilmalari.
114. Siyosiy partiyalarning platformalari va dasturlari, ulardagi mafkuraviy munosabatlar.